DZIENNIK URZĘDOWY

Wojewódzkiej Rady Narodowej

W KOSZALINIE

Koszalin, dnia 10 lipca 1965 r. Nr 8 Poz. 40

TREŚĆ:

Przepisy obowiązujące.

Poz. 40

ZARZĄDZENIE PORZĄDKOWE NR 3/65

Dyrektora Koszalińskiego Urzędu Morskiego
z dnia 27 marca 1965 r.

w sprawie bezpieczeństwa pożarowego na obszarze morskich portów i przystani.

Na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1, 7 i 10, art. 7 i art. 10 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o terenowych organach administracji morskiej (Dz.U. Nr 6, poz. 35) oraz § 3 ust. 2 i § 7 ust. 1 pkt. 9 zarządzenia Ministra Żeglugi z dnia 21 marca 1955 r. w sprawie utworzenia, organizacji i właściwości miejscowej urzędów morskich (M.P. z 1955 r. Nr 63 poz. 749 i z 1959 r. Nr 26 poz. 122), zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

§ 1.

Przepisy niniejszego zarządzenia zwane dalej „przepisami przeciwpożarowymi" regulują sprawy bezpieczeństwa pożarowego na obszarze morskich portów i przystani, objętych terytorialnym zakresem działania Koszalińskiego Urzędu Morskiego.

§ 2.

1. Przepisy przeciwpożarowe obowiązują wszystkie osoby prawne działające na obszarze morskich portów i przystani oraz osoby fizyczne zamieszkałe, zatrudnione lub czasowo przebywające na tym obszarze.
2. Zarządzenie nie narusza przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r.o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 20, poz. 120) i przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy, normujących:
   a) obowiązki kierowników zakładów pracy w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego swych zakładów,
   b) obowiązki administratorów lub użytkowników nieruchomości i mienia przydatnego do akcji ratowniczej, dotyczące sposobu zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, pomieszczeń i gruntów oraz użycia będących w ich posiadaniu środków służących do alarmów i akcji ratowniczej,
   c) obowiązki osób fizycznych w zakresie współdziałania w zapobieganiu i zwalczaniu pożarów.

§ 3.

1. Przepisom przeciwpożarowym podlegają wszystkie obiekty budowlane stałe i tymczasowe, tereny portowe, place składowe i jednostki pływające na obszarze morskich portów i przystani oraz znajdujące się na tym obszarze urządzenia budowlane związane z budynkami, instalacje przemysłowe i urządzenia techniczne, jeżeli stanowić mogą zagrożenie stanu bezpieczeństwa pożarowego.
2. Przepisom zarządzenia nie podlegają jednostki pływające oraz tereny i urządzenia portowe Marynarki Wojennej, Wojsk Ochrony Pogranicza i Milicji Obywatelskiej.
3. Przepisom zarządzenia nie podlegają również tereny i urządzenia lądowe pozostające w zarządzie Polskich Kolei Państwowych.

§ 4.

1. Bezpieczeństwo pożarowe na obszarze portów w związku z wprowadzeniem materiałów niebezpiecznych do portu środkami transportu morskiego i lądowego, przeładunkiem i innymi czynnościami manipulacyjnymi tymi materiałami w portach morskich, składowaniem, przewozem wewnątrzportowym oraz sztauerką, reguluje rozporządzenie Ministra Żeglugi z dnia 29 maja 1963 r. w sprawie transportu morskiego materiałów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 25, poz. 147) oraz przepisy uzupełniające zawarte w niniejszym zarządzeniu.

§ 5.

1. Każdy obywatel, który pierwszy spostrzeże pożar na obszarze portu, ma obowiązek niezwłocznie uruchomić najbliższy sygnalizator pożarowy lub zaalarmować najbliższą straż pożarną telefonicznie, albo w inny dostępny sposób. Powinien on ponadto natychmiast zgłosić pożar w kapitanacie (bosmanacie) portu albo najbliżej stojącemu strażnikowi portowemu lub organowi Milicji Obywatelskiej.
2. Natychmiastowemu zgłoszeniu do kapitanatu (bosmanatu) portu podlegają również wszelkie inne wydarzenia zagrażające pożarem.

§ 6.

1. Nadzór nad ogólnym stanem bezpieczeństwa pożarowego na obszarze morskich portów i przystani, sprawowany przez Koszaliński Urząd Morski z mocy ustawy, wykonywany jest przez inspektorów ochrony przeciwpożarowej Koszalińskiego Urzędu Morskiego oraz przez kapitanów portów lub ich zastępców, zwanych dalej „organami kontrolnymi KUM",
2. Organa kontrolne KUM są upoważnione do:
   a) przeprowadzania dorywczych kontroli obiektów określonych w § 3 ust. 1 pod względem bezpieczeństwa pożarowego i dostosowania ich do przepisów obowiązujących w zakresie bezpieczeństwa pożarowego oraz kontroli bezpiecznego przeładunku, właściwego rozmieszczenia i składowania materiałów niebezpiecznych,
   b) sprawdzania wyposażenia poszczególnych obiektów lądowych w sprzęt i urządzenia przeciwpożarowe według obowiązujących norm,
   c) sprawdzania gotowości działania i sprawności wszelkich urządzeń przeciwpożarowych w obiektach lądowych i na statkach.

§ 7.

1. Kontrole, o których mowa w § 6 ust. 2, organy kontrolne KUM przeprowadzają w trybie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 czerwca 1962 r. w sprawie kontroli stanu bezpieczeństwa pożarowego (Dz. U. Nr 41, poz. 189).

2. Kierownicy zakładów pracy obowiązani są do udzielania organom kontrolnym KUM wszelkich potrzebnych wyjaśnień oraz pomocy przy wykonywaniu przez nie czynności służbowych.

§ 8.

1. We wszystkich przypadkach powstania pożaru na obszarze morskich portów i przystani bez względu na jego rozmiary obowiązuje składanie pisemnych meldunków według załączonego wzoru (zał. Nr 1).
2. Do składania meldunków obowiązani są: kierownicy, właściciele, administratorzy lub użytkownicy nieruchomości.
3. Meldunki powinny być składane do inspektora ochrony przeciwpożarowej Koszalińskiego Urzędu Morskiego.

§ 9.

Współdziałanie straży pożarnych i sprawowanie nad nimi kierownictwa w czasie akcji ratowniczej reguluje zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lutego 1963 r. w sprawie współdziałania straży pożarnych i sprawowania nad nimi kierownictwa w czasie akcji ratowniczej (Monitor Polski Nr 18 poz. 101).

Rozdział II.

Zapobieganie pożarom.

1. Przepisy ogólne

§ 10.

Wszystkie obiekty i urządzenia wymienione w § 3 ust. 1 powinny odpowiadać przepisom prawa budowlanego oraz przepisom wykonawczym, wydanym na podstawie tego prawa i ustawy o ochronie przeciwpożarowej, dotyczącym sposobu zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków i innych obiektów.

§ 11.

1. Kierownicy zakładów pracy obowiązani są uzyskać zatwierdzenie planów składowania tam, gdzie przepisy tego wymagają.
2. Plany, o których mowa w ust. 1, zatwierdza inspektor ochrony przeciwpożarowej Koszalińskiego Urzędu Morskiego.

§ 12.

1. Spawanie, przepalanie, obróbka płomieniem jak i inne prace z otwartym ogniem na statkach i obiektach lądowych mogą być wykonywane tylko zgodnie z zarządzeniem Nr 54 Ministra Żeglugi z dnia 16 maja 1961 r. dotyczącym wprowadzenia instrukcji w sprawie bezpieczeństwa pożarowego przy pracach spawalniczych na statkach i obiektach lądowych, stanowiącym załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia — bez względu na przynależność resortową zakładu pracy.
2. Wykonywanie prac wymienionych w ust. 1 na nabrzeżach portowych dozwolone jest jedynie za każdorazową zgodą Kapitana Portu i po uprzednim zawiadomieniu zakładowej służby ochrony przeciwpożarowej. Nie dotyczy to nabrzeży pozostających w użytkowaniu stoczni i warsztatów remontowych.

2. Zabezpieczenie przeciwpożarowe urządzeń lądowych

§ 13.

Suszarnie i wędzarnie.

1. Suszarnie wszelkiego rodzaju powinny się znajdować w komorach ze ścianami niepalnymi z takimże sufitem, podłogą i drzwiami.
2. Ściany, podłogi i sufity wędzarni powinny być budowane z materiału niepalnego, drzwi powinny być żelazne lub drewniane obite blachą co najmniej 1 mm grubości, pod którą powinna być izolacja termiczna.

§ 14.

Środki oświetleniowe.

1. Napełnianie zbiorników lamp naftowych, karbidowych itp. może odbywać się tylko w porze dziennej i przy wygaszonych paleniskach, przy czym napełnione być mogą tylko do 2/3 objętości zbiornika.
2. Latarnie powinny być wywieszane na silnie umocowanych hakach, łańcuchach lub drutach, należycie zabezpieczone przed stłuczeniem siatką drucianą i posiadać całe klosze, nieuszkodzone palniki, nieuszkodzone daszki ochronne oraz przepisowe nakrętki do zamykania zbiorników.

§ 15.

1. Do stałego oświetlenia magazynów, wszelkiego rodzaju składów oraz placów należy używać energii elektrycznej.
2. Instalowanie, stan i eksploatacja wszelkich urządzeń elektrycznych, powinny odpowiadać wymogom PNE.
3. Urządzenia oświetleniowe magazynów materiałów wybuchowych i składów paliw płynnych powinny odpowiadać warunkom określonym w przepisach Min. Górnictwa i Energetyki z roku 1962, w sprawie budowy urządzeń elektrycznych.

§ 16.

Maszyny parowe, silniki.

1. Lokomobile, kafary, dźwigi parowe należy ustawiać poza obrębem budynku tak, aby kominy i paleniska były oddalone co najmniej:
   — 1 m od krawędzi okapu budynków ogniotrwałych pokrytych materiałem ogniotrwałym, o ile nie mieszczą materiałów łatwopalnych, natomiast 5 m od krawędzi okapu tych budynków, jeżeli mieszczą one takie materiały,
   — 10 m od budynków nieogniotrwałych jak również od drewnianych części budynków,
   — 10 m od materiałów palnych tak, aby iskry i dym były znoszone wiatrem w kierunku od materiałów palnych.
2. O ile kotłów parowych nie opala się koksem lub węglem, lecz drzewem, torfem, trocinami itp. materiałem opałowym, który wytwarza łatwo iskry, to poprzednio określone odległości powinny być co najmniej podwojone.
3. Kominy powinny być zaopatrzone w przepisowe i należycie działające iskrochrony ze zbiornikiem wody, lub zabezpieczone w inny skuteczny sposób.
4. W czasie pracy w pobliżu budynków o nieogniotrwałych pokryciach dachowych oraz w pobliżu innych palnych przedmiotów w razie silnego wiatru powinien być wstrzymany ruch maszyny parowej.
5. W razie pożaru należy natychmiast wstrzymać pracę — wygasić i usunąć ogień spod kotła oraz wypuścić parę z kotła.
6. Zabrania się:
   a) składowania łatwopalnych materiałów w promieniu 1 m od kotła parowego,
   b) ustawiania maszyn parowych w odległości mniejszej niż 30 m od magazynów i składów.

§ 17.

1. Silniki spalinowe o mocy powyżej 25 KM i generatory powinny stać w osobnym pomieszczeniu dobrze przewietrzanym, mającym ogniotrwałe podłogi i ściany. Jeżeli sufit pomieszczenia jest drewniany, to powinien być otynkowany.
2. Rury wydechowe silników powinny być wyprowadzone na zewnątrz i zaopatrzone w tłumiki należycie działające.
3. Silniki i generatory powinny być ustawione w odległości co najmniej 1 m od drewnianych części budynku.
4. Większe zapasy materiałów pędnych, zwłaszcza przekraczające dzienne zapotrzebowanie powinny być przechowywane na zewnątrz budynków mieszczących silniki.
5. Przenośne silniki spalinowe powinny być ustawione co najmniej 10 m od budynków krytych materiałem nieogniotrwałym i materiałów łatwopalnych.

6. Pojazdy mechaniczne mogą być wprowadzone do budynków nieogniotrwałych i z tych budynków wyprowadzane tylko przy zgaszonym silniku. Nie dotyczy to układarek i wózków o napędzie elektrycznym.

7. Zabrania się:
   a) ustawiania przenośnych silników spalinowych w odległości mniejszej niż 30 m od magazynów i składów,
   b) garażowania silników spalinowych jak również wszelkich pojazdów mechanicznych w pomieszczeniach zawierających materiały łatwopalnę lub wybuchowe.

§ 18.

Spawanie i lutowanie.
Stoły, na których wykonywane są prace z otwartym płomieniem, powinny być metalowe lub obite blachą. Wykonywanie prac spawalniczych i innych z otwartym płomieniem jest zabronione w pomieszczeniach, w których powstają palne gazy lub pyły.

§ 19.

Wytwornice acetylenowe.
Instalacja i eksploatacja wytwornic acetylenowych powinna być zgodna z rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 20 września 1934 r. o ustawianiu, używaniu i obsłudze wytwornic acetylenowych (Dz.U. Nr 99, poz. 903).

§ 20.

Butle z gazami sprężonymi.
Przechowywanie i użytkowanie butli z gazami sprężonymi powinno być zgodne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 15 maja 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy używaniu butli z gazami sprężonymi, skroplonymi i rozpuszczonymi pod ciśnieniem (Dz.U. Nr 29, poz. 115).

3. Wyposażenie zakładów pracy w sprzęt przeciwpożarowy

§ 21.

1. Wszystkie zakłady pracy, urzędy i instytucje mają obowiązek:
   a) rozmieszczenia w swoich obiektach sprzętu przeciwpożarowego, według norm określonych w zarządzeniu Nr 16/60 Komendy Głównej Straży Pożarnych z dnia 9 września 1960 r. w sprawie ustalenia rodzajów i ilości podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia budynków (Dz.Zarz. i Rozk. KGSP Nr 5, poz. 10),
   b) wykonania innych zabezpieczeń przeciwpożarowych zgodnie z obowiązującymi przepisami,
   c) należytego zabezpieczenia i utrzymywania w stanie gotowości bojowej rozmieszczonego na terenie zakładu sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych.
2. Zainstalowany sprzęt powinien być przystosowany do gaszenia materiałów, które są wytwarzane albo znajdują się w magazynach, składach lub pomieszczeniach.

§ 22.

1. Użytkownicy budynków, placów, magazynów i składowisk, obowiązani są dbać, aby:
   a) hydranty pożarowe znajdujące się w obrębie użytkowanej nieruchomości były łatwo dostępne i utrzymane w należytej gotowości do natychmiastowego użytku.
   b) hydranty podziemne tak w obrębie użytkowej nieruchomości, jak i na ulicach i drogach publicznych przed tymi nieruchomościami były oczyszczone, a w porze zimowej odśnieżone i posypane solą.
2. Instytucje, dostarczające wodę do celów gospodarczych i pożarowych użytkowników portów i przystani, obowiązane są do przeprowadzania co najmniej dwa razy do roku sprawdzenia, konserwacji i ewentualnych remontów wszelkich urządzeń hydrantowych na ulicach i drogach publicznych.
   Instytucje te obowiązane są również do natychmiastowego remontu instalacji hydrantowych w razie zawiadomienia o ich uszkodzeniu.
3. Kontrolę w zakresie spraw wymienionych w ust. 1 wykonują służby ochronyprzeciwpożarowej zainteresowanych użytkowników, a gdy takich brak — kapitanaty (bosmanaty) portów.

4. Zakazy ogólne

§ 23.

Zabrania się palenia tytoniu, używania ognia i nieosłoniętego światła:
1) w magazynach i na rampach magazynów oraz podczas remontów tych urządzeń, na placach zakładowych i na brzeżach oraz w łuszczarniach, elewatorach i przedsiębiorstwach prowadzących ekstrakcję nasion oleistych — z wyłączeniem pomieszczeń biurowych i mieszkalnych, wartowni, poczekalni i schronisk,
2) na poddaszach i w piwnicach, w miejscach obróbki materiałów palnych, przy stacjach i składowiskach podręcznych materiałów pędnych, w garażach, akumulatorniach, warsztatach stolarskich, tartakach jak również w tych zabudowaniach gospodarczych, w których istnieje możliwość spowodowania pożaru od ognia otwartego i we wszystkich innych miejscach zagrożonych niebezpieczeństwem pożaru,
3) w obrębie tych miejsc, gdzie są rozmieszczone tablice ostrzegawcze o zakazie palenia tytoniu.

§ 24.

1. Zabrania się:
   1) używania w magazynach, na placach składowych i w pomieszczeniach o dużym zapyleniu, wózków i układarek spalinowych i elektrycznych niezabezpieczonych od iskrzenia,
   2) palenia ognia, spalania śmieci i odpadów oraz wypalania beczek:
      a) na nabrzeżach, pirsach, pomostach i placach składowych oraz w obrębie zabudowanych terenów portowych,
      b) w odległości mniejszej niż 30 m od magazynów, składów, budynków nieogniotrwałych i materiałów palnych, a 10 m od innych budynków ogniotrwałych,
   3) rozgrzewania smoły, asfaltu itp. materiałów za pomocą otwartych palenisk:
      a) wewnątrz budynków oraz na nabrzeżach, pirsach, pomostach i placach składowych,
      b) w miejscach i odległościach mniejszych aniżeli podane w pkt 2 lit. b,
   4) wysypywania na otwartych miejscach albo do pojemników innych aniżeli aniżeli ogniotrwałych, popiołu i żarzących się węgli w odległości mniejszej niż 30 m od budynków nieogniotrwałych lub materiałów palnych oraz pozostawiania popiołu i węgli w tych miejscach bez przysypywania ziemią,
   5) rzucania niewygaszonych niedopałków papierosów i zapałek w miejscach grożących niebezpieczeństwem zaprószenia ognia i powstania pożaru,
   6) palenia ogni sztucznych, strzelania ładunkami zawierającymi palne przybitki i wystrzeliwania na wewnętrznym obszarze portu, rakiet — z wyjątkiem służących do wzywania przez statki pomocy w niebezpieczeństwie.
2. W wypadkach dozwolonego wykonywania robót, o których mowa w ust. 1 pkt 3, kocioł powinien być nakryty pokrywą, a obok przygotowana łopata i dostateczna ilość piasku do gaszenia pożaru.

§ 25.

Zabrania się:
1) przechowywania i gromadzenia jakichkolwiek przedmiotów i materiałów palnych na nieprzeznaczonych do zamieszkiwania strychach i poddaszach budynków mieszczących lokale mieszkalne, urzędowe, biurowe lub składowe,
2) przechowywania materiałów palnych służących do pakowania — jak papier, słoma, wełna drzewna, szmaty, pakuły w stanie luźnym — razem z innymi materiałami palnymi,
3) gromadzenia w korytarzach piwnicznych oraz na klatkach schodowych jakichkolwiek przedmiotów w sposób utrudniający przejście,
4) gromadzenia pod zewnętrznymi ścianami budynków materiałów palnych oraz innych przedmiotów utrudniających dostęp do obiektów,

5) magazynowania w pomieszczeniach nieogniotrwałych i nieoddzielonych ogniotrwale od sąsiednich pomieszczeń, płynów łatwopalnych w ilościach przekraczających ilości ustalone właściwymi przepisami,
6) likwidowania istniejących zapasowych wyjść na zewnątrz budynków bez uzyskania zezwolenia właściwego państwowego organu nadzoru budowlanego,
7) pozostawiania w miejscach pracy czyściwa do maszyn oraz przetłuszczonych szmat bez zabezpieczenia ich w zamykanych naczyniach niepalnych,
8) gromadzenia w miejscach obróbki drzewa wiórów i trocin ponad produkcję dzienną,
9) przeprowadzania przez nieogniotrwałe ściany i dachy blaszanych przewodów dymowych bez zastosowania właściwej izolacji termicznej, bez zaopatrzenia w iskrochron i bez wyprowadzenia ponad dach na wysokość określoną właściwymi przepisami,
10) urządzania wędzarni oraz suszarni na poddaszach i w komórkach gospodarczych,
11) instalowania piecyków, kuchenek przenośnych oraz wszelkiego rodzaju grzejników we wszystkich pomieszczeniach bez zastosowania niepalnej izolacji ceramicznej,
12) prania odzieży w benzynie, zmywania podłóg płynami łatwopalnymi, dokładania karbidu i dolewania nafty do palących się lamp, posługiwania się zapalonymi świecami nieosadzonymi w lichtarzach z niepalnego materiału oraz gospodarczego przyrządzania past do podłóg na terenie całego portu,
13) ustawiania sprzętów i materiałów palnych oraz suszenia odzieży w odległości mniejszej niż 1 m od otworów palenisk pieców stałych i przenośnych piecyków żelaznych,
14) umieszczania niezabezpieczonych lamp i latarni na paliwa płynne w odległości mniejszej niż:
   a) 20 cm od palnych ścian niezabezpieczonych względnie 10 cm od palnych ścian zabezpieczonych przed działaniem ognia i wysokich temperatur,
   b) 70 cm od sufitu drewnianego otynkowanego względnie 100 cm od sufitu drewnianego nieotynkowanego;

   odległości powyższe mogą być zmniejszone o połowę jeżeli lampa czy latarnia posiada dodatkową osłonę wykonaną z niepalnego materiału,
15) wieszania palących się latarń na drzwiach oraz futrynach drzwi i okien,
16) prowizorycznego zawieszania przewodów elektrycznych i dopuszczania do ich zawilgacania, włączania kuchenek, grzejników i żelazek elektrycznych bez ustawiania ich na niepalnych podstawkach oraz pozostawiania ich po włączeniu bez należytego dozoru,
17) dokonywania napraw i przeróbek instalacji i urządzeń elektrycznych przez osoby nie posiadające do tego wymaganych uprawnień oraz naprawiania bezpieczników i stopek,
18) włączania do sieci elektrycznej jednocześnie tylu odbiorników energii elektrycznej, których jednoczesne działanie może wywołać przeciążenie sieci i nagrzanie się przewodów elektrycznych ponad dozwoloną granicę,
19) przechowywania we wspólnym pomieszczeniu butli z tlenem łącznie z butlami acetylenu lub wodoru jak również innych substancji, których powinowactwo chemiczne może spowodować zapalenie się lub wybuch,
20) przechowywania butli ze sprężonymi gazami bez należytego zabezpieczenia ich przed wstrząsami i uszkodzeniami mechanicznymi oraz działaniem promieniowania cieplnego,
21) przechowywania wapna niegaszonego w pomieszczeniach wilgotnych i w pobliżu materiałów palnych,
22) przechowywania karbidu w wilgotnych i nieprzewiewnych pomieszczeniach,
23) pozostawiania dzieci i umysłowo chorych w okolicznościach umożliwiających im wzniecenie ognia.

§ 26.

Zabrania się:

1) usuwania, uszkadzania i nadużywania sygnalizatorów pożarowych,
2) zasłaniania i zastawiania pożarowych aparatów sygnalizacyjnych, hydrantów, sprzętu przeciwpożarowego, aparatów telefonicznych i urządzeń elektrycznych oraz tarasowania dostępu do tych urządzeń,
3) zastawiania przejść w magazynach i na placach składowych oraz tarasowania chociażby chwilowo dróg pożarowych i dojazdowych dla straży pożarnych,
4) usuwania, uszkadzania i zasłaniania tablic i napisów ostrzegawczych, zaśmiecania palnymi odpadkami opakowań i towarów wolnych miejsc magazynu i składu oraz przejść między ułożonymi stosami,
5) używania sprzętu przeciwpożarowego do celów niezwiązanych z ochroną przeciwpożarową.

Rozdział III

Zabezpieczenie przeciwpożarowe statków.

1. Przepisy ogólne

§ 27.

Wszystkie osoby przebywające na statku obowiązane są zachować jak największą ostrożność w posługiwaniu się ogniem i światłem otwartym nawet w przypadku, jeżeli w danym okresie nie obowiązuje zakaz używania ognia i światła otwartego.

§ 28.

1. Używanie światła płomiennego na statku w przypadkach dopuszczalnych dozwolone jest jedynie w należycie uszczelnionych latarniach.
2. Do oświetlania ładowni i przedziałów statku przy pomocy latarń może być używany wyłącznie olej roślinny; nie wolno używać nafty i innych olejów eterycznych.

§ 29.

1. Ładownie statków z ładunkiem wytwarzającym podczas przeładunku silny pył zapalny mogą być oświetlone tylko przy pomocy światła elektrycznego w obudowie przeciwwybuchowej.
2. Niewygaszony popiół oraz czyściwo nasycone tłuszczem lub olejem powinny być przechowywane w ogniotrwałych pojemnikach zamkniętych.

§ 30.

1. Rozniecanie ognia na pokładzie statku dozwolone jest wyłącznie w bezpiecznym palenisku i musi być stale pod dozorem.
2. Do gotowania posiłków wolno używać ognia tylko na specjalnie urządzonych paleniskach kuchennych zapewniających bezpieczeństwo pożarowe.
3. Osuszanie ładowni i komór statku przy pomocy ognia otwartego odbywać się może dopiero po uprzednim otrzymaniu zezwolenia kapitana (bosmana) portu.
4. Rozgrzewanie i gotowanie na pokładzie statku smoły, dziekciu, żywicy, asfaltu i paku jest dozwolone wyłącznie w specjalnych kotłach zabezpieczonych pożarowo, i po uzyskaniu zezwolenia kapitana (bosmana) portu.
5. Fumigacja statku może odbywać się tylko za zezwoleniem i w miejscu wyznaczonym przez kapitana portu.

§ 31.

W portach niewyposażonych w hydranty przeciwpożarowe powinno w czasie mrozów znajdować się przy statku miejsce wolne od lodu z którego może być pobierana woda do gaszenia pożaru na statku. Wykute w powłoce lodowej otwory należy oznaczyć bryłami lodu albo też w inny odpowiedni sposób. Wykonanie tego zabezpieczenia ciąży na załodze statku.

§ 32.

1. W razie powstania pożaru w obrębie portu lub na terenach graniczących z portem, załogi statków powinny powrócić niezwłocznie na swoje jednostki. Wszelkie zarządzenia kapitana portu odnośnie przeholowania statku oraz udzielenia pomocy w czasie akcji ratowniczej powinny być niezwłocznie wykonane.

2. Załoga ma obowiązek zająć natychmiast swoje miejsca pracy na statku i w razie potrzeby oddać swoje łodzie oraz pompy parowe i inny sprzęt przeciwpożarowy do akcji zwalczania pożarów.
3. Wszystkie holowniki nie zajęte akcją mają obowiązek stawić się bezzwłocznie na alarm pożarowy przed kapitanatem portu.

§ 33.

Zabrania się:

1) palenia tytoniu, używania ognia i nieosłoniętego światła w ładowniach, przedziałach i pomieszczeniach magazynowych statku oraz na pokładzie statku przy odkrytych lukach w czasie przeładunku materiałów palnych i w innych miejscach oznaczonych napisami ostrzegawczymi,
2) zapalania, otwierania i gaszenia latarń w ładowniach i przedziałach statku,
3) wyrzucania przez iluminatory i porzucania na pokładzie, w korytarzach i w pomieszczeniach statku nie wygaszonych niedopałków papierosów i innych tlących się przedmiotów.

2. Statki z ładunkiem materiałów niebezpiecznych.

§ 34.

Poza zabezpieczeniem przeciwpożarowym w zakresie przepisanym w rozporządzeniu Ministra Żeglugi z dnia 29 maja 1963 r. w sprawie transportu morskiego materiałów niebezpiecznych i zarządzonym przez kapitana portu — statki z ładunkiem materiałów niebezpiecznych obowiązane są przez cały czas przebywania na obszerze portu zachować dodatkowe środki zabezpieczenia przeciwpożarowego nakazane w dalszych przepisach zarządzenia (§ 35 i § 36).

§ 35.

Ładownie statków z ładunkiem materiałów niebezpiecznych klas 1, 2, 3, 4 i 5 mogą być oświetlone wyłącznie przy pomocy światła elektrycznego w obudowie przeciwwybuchowej.

§ 36.

Zabrania się na statkach z ładunkiem materiałów niebezpiecznych klas 1, 2, 3, 4 i 5:

1) wykonywania czynności, o których mowa w § 31 ust. 1, 3 i 4,
2) czyszczenia kotłów i przedmuchiwania palenisk,
3) wykonywania prac spawalniczych i innych z otwartym płomieniem bez uprzedniego zezwolenia kapitana portu, jeżeli wykonanie tych prac na statku w danym okresie nie jest zabronione,
4) przyjmowania i przebywania osób nie wykonujących czynności służbowych na statku w czasie przeładunku materiałów wybuchowych,
5) spożywania napojów alkoholowych poza piwem.

3. Sygnalizowanie pożaru na statku i akcja ratownicza.

§ 37.

Statek, na którym wybuchł pożar albo który jest zagrożony pożarem, powinien dawać trzy następujące po sobie dźwięki: dwa krótkie i jeden długi (. . —).

Sygnał ten z jednoczesnym nieprzerwanym biciem w dzwon powinien być powtarzany do chwili przybycia pomocy. Poza tym należy niezwłocznie alarmować z najbliższego aparatu pożarowego lub telefonicznego najbliższą straż pożarną oraz kapitanat (bosmanat) portu.

§ 38.

1. Statek, na którym powstał pożar, musi być usunięty z portu, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo innych statków, urządzeń portowych albo ruchu. Każdorazowa decyzja w tym zakresie może być podjęta wyłącznie w uzgodnieniu z kapitanem (bosmanem) portu i za jego zgodą. O ile takie usunięcie jest niemożliwe, statek płonący powinien być odprowadzony w miejsce niezagrażające innym statkom. Gdyby i to okazało się niemożliwe statki znajdujące się w pobliżu powinny być przeprowadzone w inne bezpieczne miejsce.
2. Jeżeli pożaru statku nie można ugasić ani zlokalizować albo pożar statku grozi rozprzestrzenieniem się na inne statki lub urządzenia portowe, kierownik akcji ratowniczej może zarządzić zatopienie statku.

§ 39.

W razie powstania pożaru na nabrzeżu, statki stojące w pobliżu powinny być przeprowadzone w bezpieczne miejsce.

Rozdział IV

Przeładunek i przewóz wewnątrzportowy materiałów niebezpiecznych.

1. Przepisy ogólne

§ 40.

Przeładunek materiałów niebezpiecznych powinien być dokonywany przy ścisłym zachowaniu:

1) środków zabezpieczenia przeciwpożarowego przepisanych w rozporządzeniu Ministra Żeglugi z dnia 29 maja 1963 r. w sprawie transportu morskiego materiałów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 25, poz. 147),
2) dodatkowych środków ostrożności nakazanych w dalszych przepisach zarządzenia (§ 41).

§ 41.

1. Przed rozpoczęciem przeładunku materiałów niebezpiecznych, które wydzielają gazy łatwopalne, ładownia powinna być wietrzona do czasu minięcia niebezpieczeństwa wybuchu.
2. Materiały niebezpieczne skłonne do samozapalania się oraz materiały łatwopalne, które przy zetknięciu z wodą wydzielają gazy łatwopalne, nie mogą być przeładowywane przy zaistnieniu warunków atmosferycznych powodujących zawilgocenie tych materiałów, bez specjalnego zabezpieczenia ich przed zawilgoceniem.

2. Przewóz wewnątrzportowy materiałów niebezpiecznych.

§ 42.

Poza zabezpieczeniem przeciwpożarowym materiałów niebezpiecznych w czasie przewozu w porcie — w zakresie przepisanym w rozporządzeniu Ministra Żeglugi z dnia 29 maja 1963 r. w sprawie transportu morskiego materiałów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 25, poz. 147) — przewóz materiałów tych w porcie poza pomieszczeniami zamkniętymi może być dokonywany tylko przy zachowaniu dodatkowych środków zabezpieczenia nakazanych w dalszych przepisach zarządzenia (§ 43 i § 44).

§ 43.

Przewóz w porcie materiałów niebezpiecznych klasy 1 i materiałów szczególnie niebezpiecznych innych klas może się odbywać tylko w porze dziennej (od wschodu do zachodu słońca).

§ 44.

1. Środki transportu lądowego, poza wagonami, na czas przewozu w porcie materiałów niebezpiecznych, o których mowa w § 43, powinny być oznakowane dwoma żółtymi tablicami umieszczonymi po jednej z tyłu i z przodu pudła przewożącego te materiały.
2. Ciągniki powinny być zaopatrzone w sprawnie działające urządzenia przeciwiskierne. Sprzęt zmechanizowany o napędzie elektrycznym powinien być w stanie wykluczającym iskrzenie. Za ciągnikiem nie może być doczepiona więcej niż jedna przyczepa.
3. Środek transportu samochodowego lub ciągnikowego użyty do przewozu w porcie materiałów szczególnie niebezpiecznych (§ 43) powinien być pilotowany przez pojazd mechaniczny, noszący na widocznym miejscu napis na tablicy „Pilot — materiały szczególnie niebezpieczne". Wymiary tablicy określają przepisy drogowe.
4. Samochody i inne pojazdy mechaniczne jadące w tym samym kierunku nie mogą się zbliżać do ostatniego pojazdu przewożącego materiały szczególnie niebezpieczne bliżej niż na odległość 30 m.

Rozdział V.

Składowanie materiałów niebezpiecznych.

1. Przepisy ogólne

§ 45.

Poza zabezpieczeniem przeciwpożarowym w zakresie przepisanym w rozporządzeniu Ministra Żeglugi z dnia 29 maja 1963 r. w sprawie transportu morskiego materiałów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 25, poz. 147), powinny być stosowane przy składowaniu materiałów niebezpiecznych dodatkowe środki ostrożności nakazane w dalszych przepisach zarządzenia (§ 46 do § 49).

§ 46.

1. Powierzchnię składową materiałów niebezpiecznych w magazynie ogranicza się koniecznością pozostawienia jednej wzdłużnej drogi pożarowej o szerokości co najmniej 2,5 m i tylu poprzecznych dróg pożarowych, ile jest bram magazynowych, przy czym szerokość tych dróg powinna być równa szerokości bramy.
2. Składowanie materiałów w oparciu o ściany, przepierzenia oraz słupy nośne, na których znajduje się instalacja elektryczna, jest zabronione.
3. Odległość między złożonym materiałem a ścianami, przepierzeniami i słupami nośnymi z instalacją elektryczną powinna wynosić najmniej 0,6 m.
4. Poszczególne stosy powinny być tak układane, aby przejścia między nimi były proste.

2. Składowanie materiałów strzępiastych.

§ 47.

1. Składowanie materiałów strzępiastych jak bawełna, juta, sizal, dozwolone jest tylko w suchym, dokładnie oczyszczonym miejscu, wolnym od wszelkich śladów i pozostałości po materiałach żrących, olejach, smarach i tłuszczach.

§ 48.

1. Składowanie w magazynach materiałów strzępiastych dozwolone jest przy uwzględnieniu dopuszczalnego obciążenia roboczego powierzchni magazynowej jedynie do wysokości 4,5 m.
2. Przy spiętrzaniu, odległość szczytu stosu od stropu popomieszczenia składowego albo dachu magazynu w składach o dwóch lub więcej kondygnacjach powinna zawsze wynosić co najmniej:
   a) w pomieszczeniach z nieogniotrwałym stropem albo nieogniotrwałą konstrukcją dachową i nieogniotrwałym pokryciem dachowym przy materiałach palących się płomieniem — 4 m, a przy żarzących się — 2,5 m;
   b) w magazynach z dachem o konstrukcji dachowej ogniotrwałej i o nieogniotrwałym pokryciu dachowym — 2,5 m;
   c) w pomieszczeniach z ogniotrwałym stropem albo z ogniotrwałą konstrukcją dachową i ogniotrwałym pokryciem dachowym — 1 m.
3. W przypadku pomalowania farbą ognioochronną nieogniotrwałej konstrukcji oraz spodu nieogniotrwałego pokrycia dachowego (odeskowania) i usztywniaczy poprzecznych, może być stosowana odległość podana w ust. 2 lit. c.
4. Postanowienia ust. 1 i 2 nie dotyczą wydzielonych komór magazynowych o konstrukcji ogniotrwałej. W pomieszczeniach takich obowiązuje utrzymanie 0,6 m odstępu od ścian i co najmniej jednej wzdłużnej i poprzecznej drogi pożarowej.

§ 49.

1. Podczas przeładunku materiałów strzępiastych należy pobierać próbki w celu zbadania stanu zawilgocenia materiałów.
2. Nie wolno mieszać w stosach materiałów, w których stwierdzono zawilgocenie ponad normę albo zagrzanie oraz materiałów, które już się paliły. Materiały takie powinny być natychmiast usunięte z magazynu.
3. Przecinanie taśm stalowych i drutów może być wykonywane wyłącznie przy pomocy nożyc lub przecinaków nieiskrzących.

Rozdział VI.

Składowanie drewna i opakowań drewnianych.

1. Składowanie drewna

§ 50.

1. Drewno składowane na placach składowych należy układać w oddzielne stosy o wymiarach zależnych od rozmiarów materiałów oraz o wysokości nieprzekraczającej 4 m.
2. Odległość między sąsiednimi stosami w jednym rzędzie nie może być mniejsza niż 1 m, a między rzędami nie mniejsza niż 4 m.
3. O ile rząd przekracza 50 m powinna być po środku jego długości zastosowana większa przerwa, nie mniejsza niż 5 m szerokości.

§ 51.

1. Place do składowania desek i tarcicy powinny być podzielone na kwartały obejmujące od 6 do 12 stosów (około 2500 m^2 powierzchni), oddzielone przejściami o szerokości 6 m. Co kilka kwartałów należy urządzić ulice o szerokości 12 m, stanowiące główne drogi komunikacyjne wewnątrz składowisk.
2. Przy składowaniu kloców przejścia mogą być węższe o 1/3 szerokości wyznaczonych dla składów desek.
   Nie dotyczy to odległości pomiędzy sąsiednimi stosami w jednym rzędzie.

§ 52.

1. Teren składu powinien być otoczony ogrodzeniem z kilkoma dojazdami i bramami prowadzącymi na teren.
2. Składowanie drewna we wszystkich postaciach bezpośrednio przy ogrodzeniu jest zabronione. Stosy powinny być odsunięte od ogrodzenia co najmniej na 3 m, a jeżeli na sąsiednim terenie znajdują się budynki przylegające bezpośrednio do granic składowiska, to powinien być zachowany pas ochronny o szerokości 20 m albo szerszy — według uznania Koszalińskiego Urzędu Morskiego.
3. Na placach, na których znajdują się tartaki, stolarnie, warsztaty szkutnicze lub inne zakłady prowadzące przeróbkę drewna, plac składowy musi być oddzielony od budynku pasem ochronnym szerokości 20 m, na którym w pasie 10 m nie wolno składować żadnych materiałów palnych. Pozostała część pasa może być wykorzystana do składowania materiałów, jednakże w stosach nie wyższych niż 1 m.

Składowanie opakowań drewnianych.

§ 53.

Przy składowaniu opakowań drewnianych na składowiskach otwartych należy przestrzegać następujących warunków:

1) Plac przeznaczony na składowisko powinien być ogrodzony. W ogrodzeniu należy przewidzieć kilka bram dla umożliwienia dojazdu straży pożarnej z kilku stron.
2) Plac przeznaczony na składowisko opakowań p[illegible] być otoczony pasem bezpieczeństwa o szerokości 20 m. Zewnętrzna połowa szerokości pasa bezpieczeństwa (10 m) powinna być utwardzona i całkowicie wolna od składowania jakichkolwiek przedmiotów. Na wewnętrznej połowie pasa bezpieczeństwa dopuszczalny jest remont i sortowanie opakowań jednakże bez używania ognia.
3) Granice pasów bezpieczeństwa (zewnętrzna i wewnętrzna) powinny być trwale oznaczone żelaznymi lub cementowymi słupkami wkopanymi jeden od drugiego w odległości najwyżej 5 m.

§ 54.

1. Opakowania drewniane należy składać w stosach o ilości do 4000 skrzyń lub 1000 sztuk beczek, które nie mogą być układane wyżej niż 4 m. Zwiększenie ilości opakowań w stosach wymaga każdorazowo zgody Koszalińskiego Urzędu Morskiego.
2. Składowisko powinno być podzielone na kwartały, zawierające 6—8 stosów ustawionych w odległości co najmniej 4 m jeden od drugiego. Odległość między kwartałami powinna wynosić co najmniej 6 m. Co kilka kwartałów (3—4) należy urządzić główne drogi przeciwpożarowe o szerokości co najmniej 9 m i o powierzchni utwardzonej.
3. Dla każdego składowiska zarówno tarcicy jak i opakowań, należy opracować plan składowania, określający rozmieszczenie stosów, rodzaj składowanego opakowania oraz ich ilości. Plan składowania powinien znajdować się u kierownika składu, który obowiązany jest okazać go na żądanie organów kontrolnych KUM.
4. Jeżeli warunki terenowe w obrębie portu ogrodzonego nie pozwalają na składowanie opakowań zgodnie z przepisami zawartymi w § 53 i § 54 ust. 1—2, to opakowania powinny być składowane poza obrębem portu ogrodzonego, w którym pozostawić wolno jedynie ilość opakowań koniecznych do zabezpieczenia potrzeb produkcyjnych na okres jednej doby.
5. Miejsce, ilość i sposób składowania opakowań i tarcicy na terenie morskich portów i przystani podlega zatwierdzeniu przez Koszaliński Urząd Morski.
6. Użytkownik składowiska obowiązany jest do chemicznego niszczenia trawy.

§ 55.

Przy składowaniu opakowań drewnianych w pomieszczeniach zamkniętych (magazynach) należy przestrzegać następujących warunków:
1) Magazyny przeznaczone do składowania opakowań powinny posiadać ogniotrwałą konstrukcję ścian, stropów i słupów oraz ogniotrwałe pokrycie dachowe.
2) Magazyny takie powinny posiadać instalację piorunochronną i oświetleniową zgodnie z przepisami PBUE z 1960 r. oraz ogniomury w odstępach co 40 m.
3) Składowane w magazynach opakowania powinny być układane nie bliżej niż 0,6 m od ścian, słupów i konstrukcji dachowych niepalnych z tym, że wysokość stosu nie może przekraczać 4 m. W pomieszczeniach, w których znajdują się opakowania należy pozostawić co najmniej jedną wzdłużną i jedną poprzeczną drogę pożarową o szerokości 3 m.
4) Dla magazynów opakowań obowiązuje opracowanie planów magazynowania odpowiadających warunkom zawartym w § 54 ust. 3.
Przepisy § 54 ust. 5 mają odpowiednie zastosowanie.

3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe

§ 56.

1. Słupy linii elektryfikacyjnych przebiegających przez składowiska opakowań drewnianych powinny być zaopatrzone w odgromniki dobrze działające, okresowo sprawdzane i zgodne z przepisami PBUE z 1960 r.
2. We wszystkich budynkach na terenie placu i przyległych terenach, kominy powinny być zaopatrzone w iskrochrony.

§ 57.

1. Parowozy i ciągniki wjeżdżające na składowisko powinny być zaopatrzone w iskrochrony. Parowozy powinny wjeżdżać na place z zamkniętymi popielnikami.
2. Przy bramach wjazdowych na teren składowiska powinny być ustawione odpowiednie tablice ostrzegawcze.

§ 58.

1. Wykonywanie napraw opakowań drewnianych w warsztatach z ogrzewaniem piecowym lub przy użyciu ognia lub wysokich temperatur, dopuszczalne jest jedynie w odpowiednich warsztatach położonych poza terenem składowiska lub w oddzielonym ogniomurami pomieszczeniu magazynowym.
2. Palenie tytoniu na składowiskach i w magazynach opakowań dozwolone jest wyłącznie w miejscach specjalnie oznaczonych i odpowiednio zabezpieczonych.
3. Na terenie składowiska i w magazynach opakowań nie wolno rozpalać ognia i wykonywać prac przy użyciu płomienia otwartego.
4. Zastawianie przejść i dróg przeciwpożarowych w magazynach i na składowiskach opakowań jak również zastawianie i tarasowanie dostępu do sprzętu przeciwpożarowego i hydrantów jest zabronione.
5. Zainstalowane na składowiskach i w magazynach urządzenia wodne powinny być utrzymywane w należytym stanie.

§ 59.

1. Składowiska drewna oraz składowiska i magazyny opakowań drewnianych powiny być wyposażone w sprzęt przeciwpożarowy zgodnie z zarządzeniem Nr 16/60 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 9 września 1960 r. (Dz. Zarz. i Rozk. KGSP Nr 5, poz. 10).
2. Dla każdego składowiska drewna oraz składowiska i magazynu opakowań drewnianych należy opracować instrukcję na wypadek pożaru i zapoznać z nią pracowników. Instrukcja taka powinna być umieszczona na widocznym miejscu.
3. Na terenie składowiska drewna oraz składowiska i magazynu opakowań drewnianych powinny być rozmieszczone na widocznych miejscach i w dostatecznej ilości tablice z zakazem palenia.
4. Dla każdego składowiska drewna oraz składowiska i magazynu opakowań drewnianch należy wyznaczyć osobę odpowiedzialną za stan prewencji przeciwpożarowej oraz założyć i prowadzić książkę prewencji pożarowej.

4. Dozór.

§ 60.

1. Place składowe drewna i opakowań drewnianych muszą być stale dozorowane przez specjalnych dozorców.
2. Obowiązkiem dozorców jest stałe przebywanie na placach oddanych im pod dozór oraz baczne pilnowanie składowisk i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa pożarowego.

Rozdział VII.

Postanowienia końcowe.

§ 61.

Przepisy zarządzena nie naruszają przepisów szczególnych, regulujących warunki bezpieczeństwa pożarowego w pomieszczeniach, budynkach i zakładach specjalnych oraz na budowlach, wymagających odrębnego uregulowania zabezpieczenia przed groźbą pożaru.

§ 62.

1. Kto wykracza przeciwko przepisom zarządzenia, podlega karze aresztu do 1 miesiąca lub karze grzywny do 3.000 zł.
2. Orzecznictwo karno-administracyjne należy do Koszalińskiego Urzędu Morskiego.
3. Kary grzywny nałożone na kierownika statku obcej bandery przez Koszaliński Urząd Morski bądź kapitanat portu w trybie postępowania karno-administracyjnego, ukarany obowiązany jest zabezpieczyć przed wyjściem statku z portu.
4. Zarządzenia wydane w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w razie niewykonania wprowadzane będą w życie w trybie postępowania przymusowego w administracji.

§ 63.

Zarządzenie wchodzi w życie na obszarze właściwości terytorialnej Koszalińskiego Urzędu Morskiego po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie.

Dyrektor
Koszalińskiego Urzędu Morskiego

(Józef Gruszczyński)

Załącznik Nr 1 do zarządzenia porządkowego Nr 3/65 Dyrektora Koszalińskiego Urzędu Morskiego z dnia 27 marca 1965 r.

.... (Nazwa jednostki nadającej meldunek)	Meldunek Nr. . . . o pożarze w .... (gromada — powiat (miasto) — wojew.)
1 Data i godzina powstania pożaru	2 Nazwa i określenie obiektu
3 Przynależność resortowa wzgl. własn. indyw.	4 Co było objęte pożarem w chwili przybycia straży
5 Co uległo spaleniu	6 Wysokość strat
7 Przypuszczalna przyczyna pożaru	

8 W akcji brały udział (podać ilość)		
zawod. straży pożar.	ochotn. straży pożar.	zakładowych straży poż.

9 Wezwano dodatkowo następujące straże pożarne:

10 Czy potrzebna jest dalsza pomoc (określić jaka)

11 Nadanie i przyjęcie meldunku:			
kierownik akcji ratowniczej	nazwisko nadającego	nazwisko przyjmującego	data i podpis

12

Załącznik Nr 2 do zarządzenia porządkowego Nr 3/65 Dyrektora Koszalińskiego Urzędu Morskiego z dnia 27 marca 1965 r.

ZARZĄDZENIE NR 54

Ministra Żeglugi

z dnia 16 maja 1961 r.

dotyczące wprowadzenia instrukcji w sprawie bezpieczeństwa pożarowego przy pracach spawalniczych na statkach i obiektach lądowych (przedruk).

W celu zapobieżenia wypadkom pożarów powstających podczas spawania, przepalania i obróbki cieplnej, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się dla wszystkich jednostek organizacyjnych resortu żeglugi instrukcję w sprawie bezpieczeństwa pożarowego przy pracach spawalniczych na statkach i w obiektach lądowych, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

V-ce Minister

Wiśniewski

Załącznik do zarządzenia nr 54 Ministra Żeglugi z dnia 16.V.1961 r.

INSTRUKCJA

w sprawie bezpieczeństwa pożarowego przy pracach spawalniczych na statkach i w obiektach lądowych.

I. Postanowienia wstępne

1. Spawanie, przepalanie i obróbka płomieniem, może być wykonywana przez pracowników posiadających uprawnienia określone w § 3 rozporządzenia Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 2 listopada 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy spawaniu i cięciu metali (Dz.U. Nr 51, poz. 259), którzy wykazali dodatkowo znajomość zasad bezpiecznego pożarowo spawania, znajomość niniejszej instrukcji, umiejętność posługiwania się podręcznym sprzętem przeciwpożarowym i gaszenia pożarów w zarodku.

2. Wykonanie prac spawalniczych może nastąpić wyłącznie na podstawie zlecenia wystawionego spawaczowi przez upoważniony do tego dział (wydział, względnie kierownictwo statku).

3. Zabronione jest wykonywanie prac spawalniczych i innych z otwartym ogniem:
   1) w pomieszczeniach, w których tego samego dnia prowadzone były roboty malarskie i klejeniowe,
   2) na zbiornikach, przewodach i urządzeniach pod ciśnieniem,
   3) w zbiornikach, przy urządzeniach oraz przewodach po gazach i płynach wybuchowych lub łatwopalnych, bez świadectwa odgazowania, wydanego przez biegłego, bądź laboratorium stoczni remontowej,
   4) w akumulatorniach, magazynach materiałów wybuchowych, strzępiastych, płynów łatwopalnych oraz w pomieszczeniach o dużym zapyleniu,
   5) w ładowniach całkowicie lub częściowo załadowanych materiałami wybuchowymi lub łatwopalnymi,
   6) w odległości mniejszej niż 30 m od miejsca przeładunku materiałów wybuchowych lub łatwopalnych,
   7) na nabrzeżach portowych bez każdorazowej zgody kapitanatu portu.

II. Obowiązki spawaczy

1. Spawacze, przepalacze i ich pomocnicy przed przystąpieniem do pracy obowiązani są:
   1) uzgodnić z brygadzistą mistrzem-budowniczym-gospodarzem statku, bądź z kierownictwem statku, zakres i sposób wykonania pracy oraz konieczne środki bezpieczeństwa pożarowego,
   2) sprawdzić i zabezpieczyć miejsce pracy przed możliwością powstania pożaru lub wybuchu, a w szczególności:
      a) usunąć lub spowodować usunięcie materiałów palnych na odległość co najmniej 5 m od miejsca spawania lub wypalania,
      b) przy spawaniu, cięciu lub wypalaniu ścian, grodzi, rur, pokładów i sufitów — sprawdzić co się znajduje po przeciwnej stronie, a materiały palne usunąć lub spowodować ich usunięcie na bezpieczną odległość, aby nie były narażone na zapalenie wskutek nagrzania konstrukcji stalowych i metalowych,
      c) spowodować usunięcie izolacji korkowej i drewnianych oszalowań oraz zeskrobanie farby na dostatecznej przestrzeni od miejsca obróbki cieplnej.
      d) przy przepalaniu otworów, poza skontrolowaniem drugostronnego pomieszczenia, zabezpieczyć otwór blachą lub innym materiałem niepalnym przed opadaniem iskier i stopu, jeżeli mogą spowodować pożar,
      e) prace spawalnicze w zenzach rozpoczynać wówczas gdy są dokładnie oczyszczone z ropy, mazutu i smarów, wyparowane i wywietrzone,
      f) przy pracach w maszynowni, kotłowni i maszynce sterowej skontrolować czy pokrywy zbiorników paliw płynnych i smarów są zamknięte, a miejsca pokryte smarami i farbą narażone na padanie iskier i stopu oczyścić lub zabezpieczyć blachą albo azbestem,
      g) sprawdzić, czy w miejscu obróbki cieplnej lub w bezpośrednim sąsiedztwie nie przebiegają czynne przewody energetyczne i ciśnieniowe, które należy wyłączyć i zabezpieczyć przed uszkodzeniem,
      h) przewietrzyć pomieszczenia, w których ma być wykonywana praca spawalnicza;
   3) przygotować w miejscu pracy niezbędny podręczny sprzęt gaśniczy (gaśnice, hydronetki, koce pożarnicze);
   4) sprawdzić stan techniczny sprzętu i narzędzi spawalniczych, bezpieczników wodnych, szczelność węży gumowych oraz zabezpieczyć je przed możliwością uszkodzenia w toku wykonywania prac; węże gumowe aparatów spawalniczych nie mogą się stykać z kablami spawarek elektrycznych;
   5) w wypadku spawania elektrycznego — sprawdzić stan techniczny izolacji przewodów, sprzętu i narzędzi, bezpieczników, sprawność działania głównego wyłącznika energii oraz prawidłowo uziemić sprzęt spawalniczy;
   6) przewody gumowe i elektryczne aparatów spawalniczych — zabezpieczyć przed rozpryskami iskier i stopu;
   7) butle gazowe ustawić na nadbrzeżu, a w przypadku wyjątkowym na pokładzie statku w miejscu nieutrudniającym ruchu; butle powinny być zabezpieczone przed przewróceniem się oraz przed promieniowaniem słonecznym i cieplnym.

2. W czasie prac remontowych przeprowadzanych przez stocznie lub innych wykonawców, ustawianie butli w pomieszczeniach statkowych jest zabronione.

3. Zabronione jest prowizoryczne podłączanie spawarek elektrycznych na nabrzeżach (np. do dźwigów).

4. Podejmowanie dodatkowych prac spawalniczych nie ujętych w karcie pracy, bądź bez ustnego polecenia bezpośredniego przełożonego jest zabronione.

5. Wszelkie wątpliwości co do bezpiecznego wykonywania prac zgłaszać natychmiast zakładowej służbie przeciwpożarowej, budowniczemu i oficerowi służbowemu statku.

6. W toku wykonywania prac spawacze, przepalacze i ich pomocnicy są obowiązani:
   1) przestrzegać ustalonej technologii spawania oraz warunków spawania pożarowo bezpiecznych,

2) zachować szczególną ostrożność w posługiwaniu się palnikiem nie kierować płomienia na mejsca niebezpieczne i niezabezpieczone,

3) kontrolować proces obróbki po obu stronach konstrukcji stanowiącej przedmiot obróbki, na okoliczność czy nie powstał pożar,

4) nie obsługiwać urządzeń i sprzętu spawalniczego rękami zabrudzonymi tłuszczem i olejami oraz nie używać podczas pracy zaoliwionych szmat i czyściwa,

5) zawory butli z gazami odkręcać i zakręcać wyłącznie kluczami do tego przeznaczonymi,

6) w przypadku konieczności chwilowego przerwania pracy i opuszczenia stanowiska, płomień palnika zgasić lub dopływ prądu wyłączyć, sprzęt spawalniczy zabezpieczyć przed możliwością uruchomienia przez osoby niepowołane, sprawdzić stanowisko pracy na ewentualność powstania pożaru,

7) przy obróbce jednoczesnej płomieniem gazowym i palnikiem elektrycznym — butle powinny być zebezpieczone przed możliwością zetknięcia się z urządzeniem spawalniczym pod prądem.

7. Po zakończeniu pracy w danym dniu i miejscu — spawacze, przepalacze i ich pomocnicy są obowiązani:

1) sprawdzić, czy nie ma tlących się lub żarzących materiałów w rejonie stanowiska pracy, miejscu obróbki oraz w przyległych pomieszczeniach po drugiej stronie miejsca obrabianego,

2) spawarkę elektryczną odłączyć od źródła zasilania prądem,

3) zamknąć zawory gazowe przy kolektorze i na butlach,

4) butle gazowe ustawione na pokładzie, oraz sprzęt spawalniczy przetransportować w ustalone miejsce na nabrzeżu,

5) odnieść sprzęt gaśniczy i zabezpieczający na właściwe miejsce,

6) zawiadomić bezpośredniego przełożonego (brygadzistę -mistrza-budowniczego-gospodarza statku) o zakończeniu prac.

III. Postępowanie w przypadku powstania pożaru

1. W przypadku powstania pożaru spawacze są obowiązani:

1) wyłączyć natychmiast palnik przez odcięcie dopływu gazu—energii,

2) zaalarmować najbliższe otoczenie głosem „**P o ż a r**" i zażądać powiadomienia straży pożarnej, a w przypadku statku —również oficera służbowego (kierownika statku),

3) gasić ogień podręcznym sprzętem gaśniczym.

IV. Obowiązki brygadzistów, mistrzów, budowniczych i gospodarzy statków

Do obowiązków osób kierujących bezpośrednio pracami spawalniczymi lub sprawujących ogólny nadzór nad wykonywanymi pracami remontowymi na statkach należy:

1) nie dopuścić do wykonywania prac spawalniczych przez osoby nie posiadające wymaganych kwalifikacji,

2) omówić każdorazowo ze spawaczami sposób wykonywania pracy i warunki zabezpieczenia przeciwpożarowego, ze zwróceniem szczególnej uwagi na niebezpieczeństwo występujące przy powierzchniach malowanych oraz z izolacją korkową,

3) zgłosić o zamierzonych pracach spawalniczych oficerowi służbowemu statku i zakładowej służbie przeciwpożarowej,

4) w przypadku prac niebezpiecznych pożarowo, żądać wystawienia przez straż pożarną posterunku asystencyjnego,

5) przed rozpoczęciem prac sprawdzić osobiście, czy stanowisko pracy zostało należycie przygotowane i zabezpieczone pod względem przeciwpożarwym,

6) prace szczególnie niebezpieczne pożarowo nadzorować osobiście, szczególnie gdy nie ma posterunku asystencyjnego służby przeciwpożarowej,

7) we wszelkich przypadkach wątpliwych co do stopnia zagrożenia pożarowego, żądać konsultacji zakładowej służby przeciwpożarowej, a w przypadku statku — również budowniczego i oficera służbowego statku,

8) po zakończeniu prac sprawdzić w miejscu pracy i w sąsiednich pomieszczeniach, czy nie został spowodowany pożar, czy stanowisko pracy spawacza i sprzęt spawalniczy zostały zlikwidowane w sposób prawidłowy oraz powiadomić kierownictwo statku o całkowitym zakończeniu prac,

9) o każdym wypadku pożaru, nawet ugaszonego w zarodku, zgłaszać natychmiast zakładowej służbie przeciwpożarowej, a w przypadku statku — również oficerowi służbowemu statku,

10) zgłaszać kierownictwu przedsiębiorstwa wnioski karne na spawaczy niestosujących się do przepisów niniejszej instrukcji.

V. Obowiązki załóg statków.

1. Przy spawaniach wykonywanych na statkach we własnym zakresie, wykonywujących te prace obowiązują przepisy niniejszej instrukcji zawarte w części I, II i III z tym, że nie wolno rozpocząć tego rodzaju prac bez zgłoszenia oficerowi służbowemu działu pokładwego (kierownikowi statku) względnie gdy roboty mają być wykonane w maszynie — mechanikowi służbowemu.

2. Zezwolenie na wykonywanie prac spawalniczych przez załogę powinno być zapisane w dzienniku okrętowym, z określeniem rodzaju prac i ich lokalizacji.

3. Do obowiązków oficera służbowego w dziale pokładowym, a mechanika służbwego w dziale maszynowym, należy:

1) ustalić przed spawaniem warunki bezpiecznego pożarowo spawania i niezbędne zabezpieczenie podręcznym sprzętem gaśniczym,

2) prace szczególnie niebezpieczne nadzorować osobiście,

3) bezpośerdnio po zakończeniu prac skontrolować zarówno pmieszczenie, w którym było wykonywane spawanie jak i pomieszczenie sąsiednie, czy nie został spowodowany pożar,

4) kontrolę powtórzyć 2-krotnie w okresach 1/2 godzinnych,

5) w przypadku powstania pożaru zarządzić alarm pożarowy oraz, gdy statek jest w porcie, zawiadomić straż pożarną,

4. Przy spawaniach, wypalaniach i cięciach wykonywanych w klasie rocznej, bądź w czasie eksploatacji przez spawaczy obcych, do obowiązków oficera służbowego należy:

1) ustalić z brygadzistą, majstrem, budowniczym, gospodarzem, przed rozpoczęciem robót, zakres i kolejność prac spawalniczych ze wskazaniem punktów niebezpiecznych i sposobów zabezpieczających przed pożarem,

2) umożliwić stały dostęp do pomieszczeń sąsiadujących z tymi, w których będą wykonywane prace spawalnicze,

3) w czasie prac pożarowo niebezpiecznych, szczególnie podczas remontów międzyrejsowych i dla potwierdzenia klasy, jeżeli nie ma posterunku asystencyjnego straży pożarnej, zapewnić stałą kontrolę stanowiska pracy i pomieszczeń sąsiednich, przez wyznaczone w tym celu spośród załogi posterunki obchodowe, wyposażone w podręczny sprzęt gaśniczy,

4) przy pracach szczególnie niebezpiecznych przeprowadzać okresowy nadzór osobisty,

5) przy pracach prowadzonych w siłowni, kotłowni, pompowni, przy zbiornikach i rurociągach paliwowych — nadzór nad pracą spawaczy należy do obowiązków służbowego mechanika,

6) bezpośrednio po zakończeniu prac spawalniczych skontrolować zarówno pomieszczenie w którym było wykonywane spawanie, jak i pomieszczenia sąsiednie, jeżeli prace miały miejsce na ścianach i grodziach.

7) kotrolę powtórzyć 2-krotnie w okresach 1/2 godzinnych,

8) w przypadkach powstania pożaru zarządzić alarm pożarowy i powiadomić straż pożarną.

VI. Obowiązki zakładowej służby przeciwpożarowej

1. Do obowiązków zakładowej służby przeciwpożarowej należy:

   1) na żądanie działu lub pracownika odpowiedzialnego za obróbkę cieplną ustalić warunki bezpieczeństwa pożarowego pracy oraz niezbędne środki zabezpieczające,

   2) w razie potrzeby zapewnić dostateczną ochronę przez wystawienie posterunków asystencyjnych, należycie do tego przygotowanych,

   3) przeprowadzić okresową kontrolę przebiegu prac spawalniczych i toku pełnienia służby przez posterunki asystencyjne,

   4) przeprowadzić specjalną kontrolę po zakończeniu prac spawalniczych i po upływie 1/2 godziny oraz odnotować to zapisem w książce podziału bojowego lub specjalnej, podając nazwę jednostki, datę i godzinę kontroli, pomieszczenie kontrolowane i wynik,

   5) wstrzymać prace spawalnicze w przypadku stwierdzenia, że nie zostały dochowane warunki bezpieczeństwa pożarowego,

   6) przeprowadzić doraźne sprawdzanie znajomości przez spawaczy niniejszej instrukcji.

2. Wystawianie posterunków asystencyjnych dla zabezpieczenia prac spawalniczych na statkach podczas postoju w porcie odbywa się na zasadzie rozrachunku za usługi, przy czym wystawienie posterunku może nastąpić na polecenie kapitanatu portu, skierowane do armatora, jeżeli bezpieczeństwo portu tego wymaga.—

12

Opłata pocztowa zryczałtowana

KOSZALIN 12.10.65 15

WARUNKI PRENUMERATY Dziennika Urzędowego Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie. Opłata roczna za prenumeratę 1 egz. Dz. R. N. ze skorowidzem 18,— zł, opłata półroczna bez skorowidza 10,— zł. Opłatę za prenumeratę należy uiszczać z góry w Narodowym Banku Polskim — II Oddział Miejski w Koszalinie, konto Nr 617-94/396. O dokonaniu wpłaty za prenumeratę należy zawiadomić Wydział Budżetowo-Gospodarczy Prezydium WRN w Koszalinie ul. A. Lampego Nr 34, podając równocześnie, za jaki okres i za ile egzemplarzy uiszczono opłatę oraz pod jakim adresem należy kierować wysyłkę. Rachunków nie wystawia się.

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego — Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie, ul. A. Lampego Nr 34

Cena 3.00 zł.

KZG Koszalin D-873 3. 7. 65 850 A-4×2 pap. gazet. T-3